Millo forraxeiro en Galicia: avaliación de variedades (1999-2024)

Preséntanse os resultados do estudo levado a cabo polo CIAM, no que se analizaron 33 variedades enviadas polas casas comerciais, das cales 20 foron ensaiadas por primeira vez. Como resultado destes 25 anos de ensaios, avaliáronse un total de 472 variedades nas catro localidades, situadas nas comarcas con maior produción de millo forraxeiro e que abranguen tamén zonas xeográficas e edafoclimáticas distintas.

María José Bande Castro
Centro de Investigacións Agrarias de Mabegondo (CIAM)
Axencia Galega de Calidade Alimentaria (Agacal), Xunta de Galicia

No ano 2024 o cultivo de millo forraxeiro en Galicia supuxo máis de 74.700 hectáreas, o 77,7 % da superficie total estatal. Isto é indicativo de que as explotacións gandeiras leiteiras no norte de España, e en concreto en Galicia, manteñen a tendencia de usar o millo forraxeiro ensilado para alimentación do gando. É un cultivo interesante para o gandeiro porque se obteñen altos rendementos por hectárea, a súa colleita é rápida e é doado de ensilar e de integrar nos sistemas de alimentación *unifeed*.

A importancia do millo forraxeiro na alimentación de ruminantes débese a que é un alimento cun elevado contido enerxético, dado o alto contido en amidón e a boa dixestibilidade das súas partes verdes; a isto hai que engadir unha baixa taxa de degradación ruminal que permite unha mellor actividade da microbiota, liberando enerxía lentamente, o que posibilita un incremento na eficacia de síntese de proteína microbiana cando hai dispoñibilidade de nitróxeno.

A investigación sobre mellora xenética en híbridos de millo destinados a alimentación animal ten como obxectivo a obtención de variedades con alto contido en amidón e resistentes ao encamado, pero, sobre todo, orientadas a incrementar a dixestibilidade da parte verde da planta, na procura dunha mellora da dixestibilidade por diminución da cantidade de fibra non dixestible. Estes procesos de mellora deron lugar a incrementos significativos do rendemento e da calidade do cultivo. Así mesmo, é importante a avaliación destas variedades obtidas mediante a mellora xenética, xa que, cando se cultivan en Galicia, poden ter uns resultados diferentes aos acadados nos países de orixe, debido á singularidade das características edafoclimáticas.

A PRODUCIÓN DE MILLO EN CADA ZONA ESTÁ MOI CONDICIONADA POLAS CARACTERÍSTICAS EDÁFICAS DO SOLO E POLAS CONDICIÓNS CLIMÁTICAS DURANTE A FASE DE CRECEMENTO DO CULTIVO (TEMPERATURA, CANTIDADE E MOMENTO DAS CHUVIAS ETC.)

A produción de millo en cada zona está moi condicionada polas características edáficas do solo e polas condicións climáticas durante a fase de crecemento do cultivo (temperatura, cantidade e momento das choivas etc.), o que provoca variacións interanuais de rendemento e calidade para a mesma variedade, que poden chegar a ser moi importantes. Por isto, é desexable dispor de datos de máis dun ano, para describir agronomicamente unha variedade.

No ano 1999 iniciouse en Galicia a avaliación de variedades comerciais de millo forraxeiro, mediante unha rede de catro campos, usando un deseño experimental de bloques ao azar con tres repeticións. Desde entón, **realizouse ano tras ano sen interrupción**. O obxectivo desta avaliación é que os agricultores e gandeiros da comunidade dispoñan de información do rendemento e calidade nutritiva do cultivo á hora de elixir a variedade ou variedades a sementar ao ano seguinte.

Cada ano realízanse ensaios en campos experimentais sementados en catro localidades: 1) A Mariña Oriental (nordeste de Lugo), 2) Sarria (centro-sur de Lugo), 3) Deza (nordeste de Pontevedra) e 4) Ordes (centro de A Coruña).

Os pasos levados a cabo durante a avaliación son os seguintes: preparación concienciuda da cama de sementeira, toma de mostra de solo para análise físico-química completa, cálculo da dose de fertilizante,

PORTFOLIO

> **Osiko.** Ciclo 500 **NOVEDAD**
MABEGONDO 2025 (GALICIA)
RMS (T/Ha): 25,7. IP: 136
Espiga (%MS): 53

> **Kalabre.** Ciclo 400
MABEGONDO 2025 (GALICIA)
RMS (T/Ha): 23,9. IP: 127
Espiga (%MS): 45,9

> **Traduxio.** Ciclo 300
MABEGONDO 2025 (GALICIA)
RMS (T/Ha): 24,8. IP: 132
Espiga (%MS): 50

> **Facina.** Ciclo 200
MABEGONDO 2025 (GALICIA)
RMS (T/Ha): 24,9. IP: 131
Espiga (%MS): 51,2

Polígono Industrial Onzonilla. C/ Valle del Silencio. Parcela 27 • 24009 León
Telf.: 987 24 76 08 • 639 832 547 • 671 013 625
www.caussadesemillas.com • info@caussadesemillas.com

fertilización, aplicación de fitosanitarios (insecticida e herbicida), delimitación das parcelas, sementeira manual cunha densidade inicial de 180.000 plantas ha^{-1}, rareo manual para deixar 90.000 plantas ha^{-1}; control da data de floración feminina, das alturas e da produción de cada variedade en cada repetición.

A colleita realízase no momento en que o estado medio das mazarocas das tres repeticións acada o estado pastoso-vítreo (liña de leite a 1/3-1/2 do ápice), pois preténdese recoller cada variedade no momento óptimo recomendado para ensilar. **Isto obriga a facer unha recollida progresiva e graduada das variedades durante aproximadamente un mes e medio, o que implica realizar dous-tres controis semanais, demandando moita man de obra e desprazamentos aos lugares de ensaio**.

As mostras de millo despois da colleita envíanse ao laboratorio, onde se determina o contido en materia seca en estufa, e o seu valor nutritivo mediante a recollida de espectros no NIRS (Espectrofotómetro de Reflectancia no Infravermello Próximo). Así mesmo, anualmente analízanse todos os datos dispoñibles desde 1999 polo método estatístico de mínimos cadrados, incorporando

os novos, de modo que cada variedade avaliada se pode comparar con todas e cada unha das restantes.

Os resultados obtidos publícanse anualmente nun díptico informativo, que se distribúe entre cooperativas agrarias e agricultores individuais a través das oficinas agrarias comarcais, e tamén está dispoñible na páxina web: http://www.ciam.gal.

TÁBOAS DE RESULTADOS

Nas seguintes táboas exponse a información necesaria para unha boa escolla da variedade que se recomenda usar, en función das condicións de cada gandeiro para cada sementeira. Pode darse o caso de que un mesmo gandeiro pode elixir distintas variedades para diferentes parcelas.

Os resultados aparecen divididos en dúas táboas: **táboa 1**, na que se atopan as variedades que, polo menos, foron avaliadas durante dous anos e, polo tanto, con datos de maior fiabilidade, e a **táboa 2**, na que se atopan aquelas variedades cun só ano de experimentación na rede, e os seus resultados considéranse provisionais, dado que un só ano non é suficientemente significativo para facer unha avaliación acertada. ▸▸

Táboa 1. Resultados das variedades con dous ou máis anos de avaliación

VARIEDADE	DÍAS S-C (días)	ALTURA (cm)	ESPIGA (% MS)	RMS (t/ha)	RMOD (t/ha)	IP	DMO (%)	PB (% MS)	ANOS	COMERCIAL
BOND	116	295	49,8	22,2	15,3	115	71,1	6,1	2	LIDEA
CODIBLUES	116	282	49,3	22,1	15,2	114	71,8	6,3	3	BATLLE
KOMPETENS	116	260	55,3	19,9	13,9	105	72,4	6,6	2	KWS
BARCELOS	117	266	51,3	19,6	13,8	104	73,1	6,9	2	PROCASE
GRIZZLY	118	275	53,8	21,1	15,0	113	73,9	6,7	2	AGROMUNDO
LG 31.388	118	267	47,6	21,7	15,3	115	73,7	6,5	2	LG
B2218	119	259	56,7	22,1	15,8	119	74,1	6,1	2	Procase Select
KWS SHAKO	119	300	47,3	24,4	17,2	129	73,0	5,8	2	KWS
OTIS	119	267	48,6	19,2	13,4	101	73,2	6,7	2	BATLLE

MAÍZ SILO
¡también estoy ahí!
Ofrezca a su ganado una alimentación de calidad con nuestros híbridos de alta digestibilidad.
¡Salud animal, rentabilidad y tranquilidad garantizadas!
RGT ELARAXX
RGT MEXXPLEDE
RGT DRAGSTER
RGT OXANDRO
RGT LACTEAXX
¡Yo estoy aquí!
¡Yo estaré ahí!
ragt-semillas.es
R·A·G·T
think SOLUTIONS think RAGT

VARIEDADE	DÍAS S-C (días)	ALTURA (cm)	ESPIGA (% MS)	RMS (t/ha)	RMOD (t/ha)	IP	DMO (%)	PB (% MS)	ANOS	COMERCIAL
SUBMARINE	119	274	53,3	21,7	15,6	117	74,7	6,2	2	CS PRO
VOLOS	119	280	50,7	22,3	15,4	116	72,0	6,2	3	FITÓ
ALANO	120	270	44,4	19,5	13,4	101	71,8	6,1	2	PROCASE
ARECIBO	120	268	50,5	20,2	14,0	105	72,0	6,9	2	PROCASE-DFV
DKC 3390	120	275	53,5	19,9	13,9	104	72,7	7,1	2	MONSANTO
LG 31.276	120	286	49,6	22,7	15,8	119	72,7	6,1	2	LG
MALTON	120	255	55,9	17,3	12,0	90	71,9	7,2	2	BATLLE
MAS 40.F	120	295	46,9	25,9	17,8	134	71,6	5,9	2	MAS Seeds
PHARAON	120	247	52,9	18,5	12,5	94	70,9	6,7	6	ADVANTA
QUATRO	120	269	52,1	20,9	14,5	109	72,0	6,6	3	BATLLE
ROSALEEN	120	303	44,5	23,8	16,7	125	72,4	5,8	2	ADVANTA
BOMBASTIC	121	272	53,8	21,2	14,4	108	70,9	6,9	2	LIDEA
DARIDOR	121	268	50,5	19,2	13,5	101	72,9	6,5	2	BATLLE
MEXICANA	121	268	51,7	19,9	14,0	105	73,0	6,7	2	PANAM
WATSON	121	285	50,7	22,9	16,1	121	73,3	6,7	2	LIDEA
CONBRIO	122	265	50,7	22,5	15,5	117	71,9	6,9	2	ROCALBA
KIDEMOS	122	265	51,6	21,6	15,3	115	73,4	6,2	4	KWS
LUCAM	122	254	55,1	19,7	13,7	103	72,7	6,7	2	EUROARESPA SL
BC 306	123	270	46,8	21,0	14,4	108	71,5	6,6	2	BC
DKC 4071	123	284	49,3	24,1	16,9	127	73,1	6,2	2	MONSANTO
FORVIA	123	272	52,2	20,7	14,1	106	70,9	6,7	2	BLUE Semences
IZABAL	123	283	50,0	21,3	14,7	110	71,2	6,7	2	PANAM
LG 31.277	123	281	49,4	23,7	16,9	127	73,7	5,8	2	LG
METHOD	123	295	49,9	22,0	15,1	113	71,2	6,3	2	LIDEA
TALINA	123	275	52,8	20,3	14,2	107	72,7	6,8	2	AGROMUNDO
DKC 4117	124	266	52,3	21,1	14,8	111	73,2	6,5	2	MONSANTO
KWS ADAPTICO	124	308	46,7	23,2	16,1	121	72,0	5,6	2	KWS
LG 31.295	124	267	47,1	23,3	16,6	125	74,3	6,3	2	LG
LIVORNO	124	288	48,5	22,2	15,3	115	72,1	6,3	2	FITÓ
FACINA	125	291	51,2	24,9	17,5	131	72,8	6,1	2	HIGH CYCLE
PITCH	125	293	51,3	22,2	15,3	115	71,9	6,3	2	WAM
SIMPATICO KWS	125	291	51,5	23,6	16,4	123	72,2	6,4	2	KWS
SY MINERVA	125	273	50,7	22,2	15,7	118	73,5	6,2	2	SYNGENTA
SY ZEPHIR	125	277	49,6	22,3	15,4	116	71,6	6,6	2	SYNGENTA
CHAMBERI	126	278	50,5	23,8	16,7	125	73,0	6,7	2	AGROEUME
DEL RÍO	126	267	53,1	20,4	14,2	107	72,7	6,7	2	PROCASE
DKC 4114	126	268	54,5	21,0	14,4	109	71,7	6,4	2	MONSANTO
POMPEO	126	269	50,8	22,5	15,6	117	72,1	6,4	2	ROCALBA
SY TORINO	126	260	54,2	24,2	17,1	128	73,3	5,7	2	SYNGENTA
B 3316 C	127	285	51,4	22,8	15,9	119	72,5	6,1	2	PROCASE
BENICIA	127	283	53,1	21,0	14,0	105	69,4	6,1	5	PIONEER
MAS 400.D	127	285	48,1	24,0	16,6	125	72,4	5,9	4	MAS Seeds
MAS 431.B	127	290	52,2	24,6	16,8	126	71,1	5,9	3	MAS Seeds
MT-MOLOSS	127	287	46,2	22,5	15,5	116	71,3	6,4	2	PANAM
RGT CONEXXION	127	283	50,6	22,8	15,8	119	72,0	6,3	2	RAGT
SY INFINITE	127	281	48,6	24,0	16,7	126	72,6	5,9	3	SYNGENTA
AAPOTHEOZ	128	293	51,8	23,6	16,6	125	73,7	5,9	2	ADVANTA
AGRAM	128	294	49,2	22,4	15,3	115	71,6	6,0	2	BC
AGROSTAR	128	285	50,5	21,5	14,2	107	68,9	6,7	4	LIDEA
DKC 4621	128	279	50,8	24,2	17,1	129	73,8	6,0	3	MONSANTO
JOURNEY	128	288	48,8	23,5	16,3	123	72,1	6,1	2	ADVANTA
MARCELLO	128	272	53,7	20,5	14,0	105	71,2	6,7	2	KWS
RGT EXXEMPLAIR	128	278	47,6	22,8	15,8	119	72,6	5,8	2	RAGT
RGT LIPEXX	128	270	50,6	23,0	16,0	120	72,1	6,3	2	RAGT
SIRICUS	128	271	49,2	21,0	14,6	110	72,5	6,3	2	AGROMUNDO
DEVICE	129	268	48,1	23,1	16,1	121	73,0	6,0	2	SOUFFLET Seeds
FILAE	129	277	47,3	23,8	16,8	127	73,7	5,6	2	SOUFFLET Seeds
ICARE	129	274	51,7	23,5	16,4	123	72,6	6,0	2	SOUFFLET Seeds
INVADOR	129	279	51,7	23,3	16,4	123	73,0	6,0	2	ADVANTA
KANU	129	279	52,5	21,3	14,3	108	70,2	6,4	2	BC
SY FABIO	129	281	50,6	23,3	16,1	121	71,8	6,0	2	SYNGENTA
SY SOLANDRI	129	279	51,5	22,6	15,6	117	71,9	6,1	2	SYNGENTA
ZP 299	129	269	50,3	23,9	16,8	126	73,4	6,6	2	WAM
CLARICA	130	265	55,0	19,5	13,1	99	70,9	6,6	5	PIONEER
ELZEA	130	282	54,3	19,2	12,9	97	70,2	6,4	2	PANAM
LG 31.455	130	266	49,6	23,5	16,5	124	73,2	6,2	2	LG
MANACOR	130	280	51,9	21,5	14,7	110	71,1	6,3	3	FITÓ

ADVANTA®

CAMPAÑA MAÍZ **2025**

Consigue tu seguro de **resiembra.***

RUBI
FAO 500
Para las vacas más exigentes.

NOVEDAD

INVITATION
FAO 300-400
El maíz productivo que ofrece la ración ideal de tus vacas.

INVADOR
FAO 300
Alta productividad y excelente calidad.

SOFYA | **AAPOTHEOZ** | **JOURNEY** | **ROSALEEN**

*Incluye seguro de resiembra **en todas las variedades.**
Consulta las condiciones con **tu distribuidor.**

ADVANTA® es una marca registrada de **Advanta Netherlands Holdings.**

advantaseeds.es

VARIEDADE	DÍAS S-C (días)	ALTURA (cm)	ESPIGA (% MS)	RMS (t/ha)	RMOD (t/ha)	IP	DMO (%)	PB (% MS)	ANOS	COMERCIAL
ANADON	131	268	48,6	22,5	15,7	118	72,6	6,3	2	PROCASE
BC 418 B	131	286	48,3	22,9	15,9	119	72,1	6,3	2	BC
DS 1357 E	131	314	49,2	25,3	17,7	133	72,6	6,6	2	PROCASE
DS 1879D	131	285	51,1	25,0	17,6	132	73,2	6,3	2	PROCASE Select
PESCALI	131	277	49,1	23,7	16,6	125	73,0	5,7	2	CAUSSADE
RULEXX	131	277	53,3	23,2	16,1	121	72,0	6,4	2	RAGT
WAMGAL	131	299	50,9	23,2	15,4	116	69,3	5,8	2	WAM
BC 406	132	279	51,4	23,3	16,0	121	71,5	6,7	2	BC
DKC 4608	132	276	54,1	21,7	15,1	114	72,5	6,0	2	MONSANTO
DS 0747	132	275	50,9	21,2	14,9	112	73,4	6,6	2	PROCASE
DS 1592	132	296	49,9	26,5	18,5	139	72,6	6,0	2	PROCASE-DFV
LG 30.444	132	287	52,4	23,7	16,6	125	73,3	6,3	2	LG
BRV 2604 D	133	268	57,0	24,2	17,0	128	73,2	6,3	2	PROCASE
DEBUSSY	133	273	49,3	24,5	17,2	129	73,3	5,9	2	LIDEA
HOTSPOT	133	265	54,4	24,1	17,1	128	73,8	6,1	2	SOUFFLET Seeds
LID 5330C	133	264	50,1	24,8	17,4	131	72,8	6,0	2	LIDEA
RGT DARKNESS	133	270	50,8	22,4	15,6	117	72,6	5,9	2	RAGT
SY BILBAO	133	293	47,2	24,4	17,4	131	73,9	6,4	2	SYNGENTA
TRADUXIO	133	274	50,0	24,8	17,5	132	73,2	5,9	2	HIGH CYCLE
ZOOM	133	287	49,3	23,7	16,6	125	72,6	5,7	2	LIDEA
DA SCIPIO	134	276	52,6	21,3	14,8	111	72,4	6,4	2	PROCASE
KWS INTELIGENS	134	291	48,8	24,8	17,4	131	72,9	6,3	2	KWS
KWS SELECTO	134	295	49,5	25,4	17,5	132	72,0	6,1	2	KWS
NS 3022	134	282	51,3	23,4	15,8	119	70,7	6,2	2	WAM
ANAKIN	135	293	49,9	25,0	17,5	132	72,9	5,7	2	LIDEA
HORNET	135	300	50,7	24,3	16,9	127	72,3	5,9	2	LIDEA
QUERCI	135	276	51,7	23,0	16,3	122	73,5	5,9	2	CAUSSADE Semillas
URBANIX	135	278	52,5	24,3	17,1	128	73,1	6,0	2	RAGT
BC 415	136	277	48,7	23,3	15,9	120	71,4	6,5	2	BC
BERLIOZ	136	286	49,3	27,3	18,9	142	71,8	6,1	2	LIDEA
DS 1609 E	136	284	49,8	22,6	15,9	119	72,8	5,9	2	PROCASE
INDEM 668	136	285	51,0	25,5	17,6	132	72,0	6,3	2	LIDEA
LG 30.369	136	258	52,8	21,1	14,9	112	73,7	6,3	3	LG
SY SANDRO	136	307	50,0	25,6	18,2	137	73,6	6,3	2	SYNGENTA
BC 525	137	275	47,7	22,8	15,8	119	72,1	6,3	2	BC
NS 3023	137	287	50,3	23,1	15,8	119	71,0	6,2	2	WAM
FREEMAN	138	282	49,7	24,9	17,4	131	72,6	6,1	3	MAS Seeds
MAJSTOR	138	283	49,7	23,1	16,0	120	72,1	6,2	2	BC
EPIKUR	139	274	51,3	25,2	17,9	135	74,1	5,8	2	LIDEA
SY ARNOLD	139	277	51,0	22,3	15,3	115	71,2	6,1	2	SYNGENTA
DS 1916 E	141	288	51,0	24,6	17,3	130	72,9	6,2	2	PROCASE
EXPERTIZE	141	274	50,8	25,9	18,3	137	73,3	5,8	2	CS PRO
LG 31.390	142	296	50,1	24,0	16,9	127	73,2	6,2	2	LG
ELDORA	144	293	48,6	22,5	15,1	113	69,9	6,5	2	PANAM

CV (%)	3,2	4,0	6,5	8,4	9,1		1,9	5,8
DMS (5%)	2	6	1,7	0,9	0,7	5	0,7	0,2

Media das testemuñas	13,3

Débese ter en conta que os datos de rendemento serven para comparar unhas variedades con outras, pero non son aplicables para estimar a produción real. Os resultados presentados obtivéronse en condicións óptimas de coidados de cultivo, en pequenas parcelas experimentais, polo que os rendementos obtidos son moi superiores aos que se poden obter nunha parcela real de cultivo dunha explotación.

Interpretación das táboas

Días s-c. Índice do ciclo ou precocidade de maduración, é dicir, os días que transcorren entre a sementeira e a colleita para ensilar na zona máis fría das estudadas, que é a comarca de Ordes, isto é, con menor integral térmica. Nas zonas con maior integral térmica, temperaturas máis altas no verán, débense restar uns 15 días á cifra da táboa.

Altura. Altura total da planta. Unha variedade de elevada altura pode ter maior probabilidade de encamado sobre todo nunha zona de fortes ventos.

Espiga. Porcentaxe que representa a mazaroca (carozo+gran) sobre o rendemento en materia seca, compoñente moi relacionado coa calidade nutricional da forraxe.

RMS. Expresa rendemento total da planta enteira en toneladas de materia seca por hectárea. ▸▸

Lidea

LÍDERES EN MAÍZ

IZZLI
CICLO MEDIO-CORTO

BERLIOZ
CICLO MEDIO
Nº1 MILLO FORRAXEIRO CIAM-MABEGONDO

LID 6130C
CICLO MEDIO
Nº1 SERIDA (Asturias, zona costa occidental)

LID 4111C
CICLO CORTO

METHOD
CICLO CORTO

www.lidea-seeds.es

Boost&Go
GRATIS

ACCIÓN PRECAMPAÑA:
Reserva tu semilla
Cantidades limitadas

É DESEXABLE OU IMPRESCINDIBLE DISPOÑER DE RESULTADOS DE MÁIS DUN ANO PARA DESCRIBIR AGRONOMICAMENTE UNHA VARIEDADE NUNHA ZONA

Táboa 2. Resultados das variedades cun só ano de avaliación

VARIEDADE	DÍAS S-C (días)	ALTURA (cm)	ESPIGA (% MS)	RMS (t/ha)	RMOD (t/ha)	IP	DMO (%)	PB (% MS)	COMERCIAL
Camarino	109	285	48,9	23,0	16,2	121	73,2	6,4	WAM
Ronaldinio	109	254	48,8	22,1	15,6	117	73,5	6,9	KWS
Atlántico	119	298	47,1	23,1	16,0	120	71,9	6,6	ROCALBA
Codiese	119	286	44,9	24,2	16,7	125	71,6	6,1	WAM
Filmeno	119	303	52,5	25,9	18,0	136	72,5	6,6	ROCALBA
LG 31.331	119	280	42,5	23,1	16,2	122	72,9	5,7	LG
Mas 282 K	119	258	50,6	21,8	15,2	114	72,8	6,2	MAS Seeds
RGT Cedexx	121	280	50,6	23,3	16,3	123	73,1	6,2	RAGT
BRV 2631B	126	293	47,4	24,1	16,9	127	72,8	6,2	PROCASE
Kalabre	126	291	45,9	23,9	16,9	127	73,9	5,8	HIGH CYCLE
LID 2888C	126	285	48,9	22,4	15,8	119	73,2	6,1	LIDEA
Oxxandro	126	269	52,6	25,1	17,8	134	73,7	6,1	RAGT
6130C	134	273	48,2	24,5	16,9	127	71,4	5,7	LIDEA
BC 323	134	272	54,4	25,7	18,0	135	72,9	6,2	BC
LG 31.459	134	302	54,2	26,9	19,2	144	74,3	6,3	LG
Osiko	134	277	53,0	25,7	18,1	136	73,1	5,8	HIGH CYCLE
Springstone	134	283	52,5	26,2	18,4	138	73,0	5,9	CS PRO
SY Artos	134	287	56,0	26,1	18,4	138	73,0	6,3	SYNGENTA
SY Stacio	134	286	57,3	25,8	18,4	138	74,0	5,7	SYNGENTA
Talabor	134	267	55,0	25,1	18,0	136	74,8	6,4	FITÓ
CV (%)	3,2	4,0	6,5	8,4	9,1		1,9	5,8	
DMS (5%)	2	6	1,7	0,9	0,7	5	0,7	0,2	
Media das testemuñas					13,3				

RMOD. Rendemento da planta enteira en toneladas de materia orgánica dixestible por hectárea. Considérase o dato máis importante para avaliar o rendemento dunha variedade xa que recolle a produción de alimento aproveitable polo animal, é dicir, a parte da materia seca que o animal dixire efectivamente.

IP. Índice produtivo. É a porcentaxe que representa o rendemento de cada variedade en materia orgánica dixestible sobre a media do rendemento das testemuñas "Agrostar", "Clarica" e "Pharaon" (13,3 t/ha MOD), ó que se lle outorga o valor 100 para cada campaña. Este permite de xeito rápido ver aquelas variedades que superan a media das testemuñas, facilitando a selección das variedades máis produtivas.

DMO. Dixestibilidade in vitro da materia orgánica. Ademais da produción de materia orgánica dixestible por hectárea, é importante a dixestibilidade da ración, dado que inflúe noutros parámetros da alimentación, pois dúas variedades poden ter un similar RMOD, ben debido a unha alta produción de materia seca por hectárea cunha baixa dixestibilidade, ben debido a unha menor produción de materia seca cunha dixestibilidade maior, e non son equivalentes ambas as dúas producións.

PB. Proteína bruta, en porcentaxe sobre o rendemento en materia seca, determinada polo NIRS. Aínda que o millo non achega todo o contido proteico necesario para unha ración, hai diferenzas significativas entre as variedades estudadas.

Anos. N.º de anos nos que a variedade foi ensaiada.

Comercial. Entidade comercializadora da variedade.

CV (%). Coeficiente de variación. É un índice da calidade estatística dos experimentos. Canto máis baixo, mellor.

DMS (5%). Diferenza mínima significativa. É a menor diferenza que debe haber entre dúas variedades para que poidan considerarse diferentes cunha probabilidade do 95 %.

ELECCIÓN DA VARIEDADE

Non existe a mellor variedade en sentido absoluto. Débese sementar unha variedade que posúa as características máis axeitadas e tamén que sexa capaz de dar a máxima produción en MOD e calidade nas condicións de cada explotación.

O máis importante para a correcta elección da variedade é axustar o ciclo do millo á zona e ó momento da sementeira, é dicir, definir os **días transcorridos entre a sementeira e a colleita (días s-c).**

Isto virá dado pola data na que queiramos sementar, condicións climáticas da zona xeográfica onde se desenvolva o cultivo, alternativa forraxeira, condicións da explotación e data prevista de colleita.

Unha vez coñecido o intervalo de precocidade (días s-c) que se pode utilizar na explotación, e dado que o obxectivo será obter o maior rendemento de alimento aproveitable por unidade de superficie, escolleremos aquela variedade con maior **IP**. No caso de IP moi semellantes deberemos atender outros parámetros, como poden ser a porcentaxe de mazaroca, a dixestibilidade da materia orgánica ou a proteína bruta.

Nas seguintes páxinas, preséntanse os resultados das **33 variedades ensaiadas no ano 2024 en cada un dos catro campos. Estes datos son meramente informativos** e corroboran o comentado anteriormente; é desexable ou imprescindible dispor de resultados de máis dun ano para describir agronomicamente unha variedade de nunha zona debido á variación das condicións edafoclimáticas que provocan variacións interanuais para unha mesma variedade.

> O MÁIS IMPORTANTE PARA A CORRECTA ELECCIÓN DA VARIEDADE É DEFINIR OS DÍAS TRANSCORRIDOS ENTRE A SEMENTEIRA E A COLLEITA

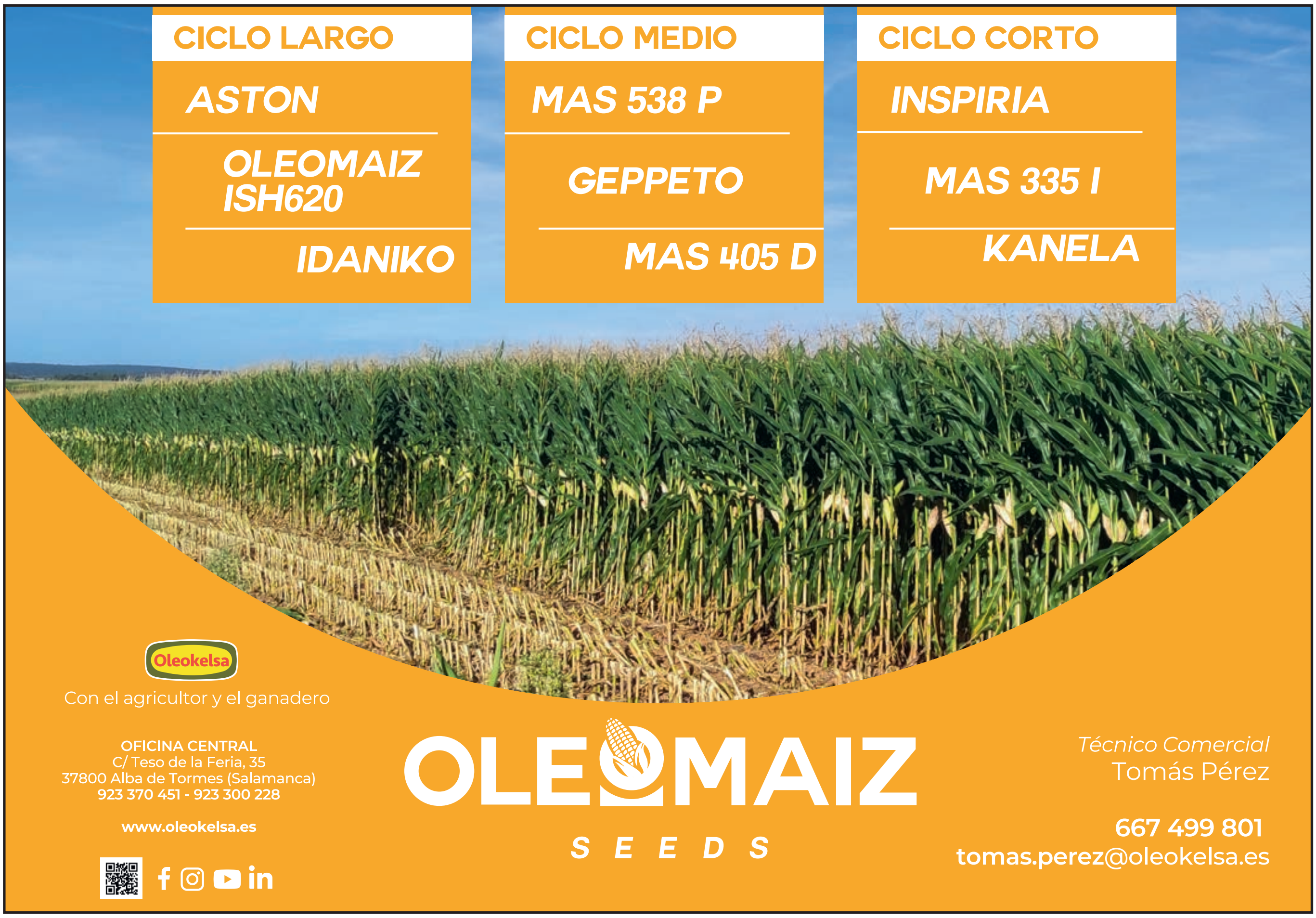

Ordes (A Coruña)

VARIEDADE	DÍAS S-C	ALT	ESPIGA	RMS	RMOD	PB	COMERCIAL
	(días)	(cm)	(%)	(t/ha)	(t/ha)	(%)	
Camarino	116	300	53,0	17,9	12,8	5,3	WAM
Ronaldinio	116	265	53,1	17,9	13,0	5,6	KWS
Atlantico	126	315	53,0	19,7	14,0	6,0	ROCALBA
B 2218 B	126	254	60,0	17,8	12,8	5,0	Procase Select
Codiese	126	294	53,1	19,1	13,3	4,8	WAM
Filmeno	126	321	58,9	23,8	17,0	5,7	ROCALBA
Kidemos	126	276	60,3	20,7	14,9	5,0	KWS
KWS Shako	126	311	55,5	20,3	14,6	4,2	KWS
LG 31.331	126	300	49,7	20,7	14,9	4,6	LG
Mas 282 K	126	274	55,5	17,3	12,5	5,3	MAS Seeds
Rosaleen	126	304	53,4	19,0	13,8	4,1	ADVANTA
Volos	126	284	63,3	19,3	13,8	4,9	FITÓ
RGT Cedexx	130	298	58,0	18,1	13,2	5,1	RAGT
SY Torino	130	277	55,3	17,2	12,4	4,4	SYNGENTA
Agram	133	312	58,5	16,8	12,1	4,8	BC
BRV 2631B	133	307	54,2	20,4	14,7	5,0	PROCASE
Kalabre	133	296	49,2	17,5	12,7	4,0	HIGH CYCLE
LID 2888C	133	294	56,9	18,3	13,3	5,2	LIDEA
Mas 400 D	133	311	52,8	17,8	12,7	4,6	MAS Seeds
Oxxandro	133	286	60,8	19,7	14,5	4,8	RAGT
SY Fabio	133	304	55,8	19,1	13,7	4,8	SYNGENTA
6130C	141	290	60,8	20,8	14,8	4,3	LIDEA
BC 323	141	291	68,0	25,0	18,5	5,3	BC
BRV 2604 D	141	292	75,5	24,1	18,2	5,8	PROCASE
LID 5330C	141	298	65,8	25,4	18,8	5,1	LIDEA
LG 31.459	141	327	69,8	24,3	18,0	5,5	LG
Mas 431.B	141	308	71,6	21,4	15,8	5,0	MAS Seeds
Osiko	141	295	69,4	21,0	15,5	4,4	HIGH CYCLE
Springstone	141	309	65,0	22,7	16,7	5,0	CS PRO
SY Artos	141	301	72,7	25,4	19,0	5,6	SYNGENTA
SY Stacio	141	304	73,6	24,3	18,1	4,9	SYNGENTA
Talabor	141	287	70,4	24,2	18,2	5,3	FITÓ
Traduxio	141	287	68,6	21,8	16,1	5,3	HIGH CYCLE

Ribadeo (Lugo)

VARIEDADE	DÍAS S-C	ALT	ESPIGA	RMS	RMOD	PB	COMERCIAL
	(días)	(cm)	(%)	(t/ha)	(t/ha)	(%)	
Agram	126	338	55,9	25,6	17,4	6,0	BC
Atlantico	126	337	58,0	24,9	16,6	6,4	ROCALBA
B 2218 B	126	302	65,3	24,2	17,1	6,3	PROCASE Select
BRV 2631B	126	332	61,9	27,0	18,8	6,6	PROCASE
Camarino	126	326	60,7	24,3	16,6	6,1	WAM
Codiese	126	321	52,5	26,7	18,1	5,7	WAM
Filmeno	126	341	59,1	27,1	18,6	6,2	ROCALBA
Kidemos	126	300	62,3	23,7	16,6	6,0	KWS
KWS Shako	126	333	51,4	24,8	16,5	5,5	KWS
LG 31.331	126	310	53,0	25,2	17,3	6,0	LG
LID 2888C	126	335	57,8	26,6	19,1	6,1	LIDEA
Mas 282 K	126	298	60,0	23,7	16,4	5,8	MAS Seeds
RGT Cedexx	126	315	59,6	26,7	18,5	5,9	RAGT
Ronaldinio	126	293	60,8	24,5	17,1	7,1	KWS
Rosaleen	126	340	59,1	25,3	17,2	6,1	ADVANTA
SY Stacio	126	319	59,4	25,5	17,8	5,3	SYNGENTA
SY Torino	126	288	62,3	25,9	18,4	5,7	SYNGENTA
Volos	126	309	56,3	24,0	15,5	5,7	FITÓ
6130C	133	310	55,1	27,7	18,7	6,2	LIDEA
BC 323	133	303	56,9	24,9	16,6	5,7	BC
BRV 2604 D	133	309	58,1	27,7	18,8	6,3	PROCASE
Kalabre	133	324	61,7	26,1	18,5	6,1	HIGH CYCLE
LID 5330C	133	301	61,4	26,0	18,1	6,2	LIDEA
LG 31.459	133	330	58,4	28,7	20,0	6,1	LG
Mas 400 D	133	332	59,3	26,9	18,1	5,6	MAS Seeds
Mas 431.B	133	319	59,9	28,4	19,0	5,6	MAS Seeds
Osiko	133	318	58,3	29,3	20,2	6,2	HIGH CYCLE

Tu Oportunidad...
EXPERTIZE CS
CICLO FAO 500
SPRINGSTONE CS
CICLO FAO 400/5
CS 4250
CICLO FAO 300/2
caussadesemencespro
corn • maïs
CAUSSADE
semillas
Polígono Industrial Onzonilla. C/ Valle del Silencio. Parcela 27 • 24009 León
Telf.: 987 24 76 08 • 671 013 625 (Fernando) • 639 832 547
www.caussadesemillas.com • info@caussadesemillas.com

VARIEDADE	DÍAS S-C (días)	ALT (cm)	ESPIGA (%)	RMS (t/ha)	RMOD (t/ha)	PB (%)	COMERCIAL
Oxxandro	133	298	60,6	27,5	19,0	6,2	RAGT
Springstone	133	321	59,8	29,1	20,0	5,9	CS PRO
SY Artos	133	321	62,9	27,2	18,5	6,3	SYNGENTA
SY Fabio	133	312	60,8	26,3	18,0	6,1	SYNGENTA
Talabor	133	292	63,4	26,8	18,8	6,5	FITÓ
Traduxio	133	300	60,2	27,9	19,6	6,4	HIGH CYCLE

Sarria (Lugo)

VARIEDADE	DÍAS S-C (días)	ALT (cm)	ESPIGA (%)	RMS (t/ha)	RMOD (t/ha)	PB (%)	COMERCIAL
Atlantico	106	293	54,5	17,1	12,3	4,3	ROCALBA
BRV 2604 D	106	270	63,2	16,9	11,9	4,3	PROCASE
BRV 2631B	106	291	50,2	17,1	12,1	3,9	PROCASE
Camarino	106	279	57,1	19,2	14,0	4,6	WAM
Codiese	106	295	53,4	18,9	13,6	4,7	WAM
Kidemos	106	268	56,7	17,0	12,4	4,4	KWS
LG 31.331	106	282	49,1	15,5	11,4	3,4	LG
Mas 282 K	106	253	60,6	16,5	11,7	4,3	MAS Seeds
Ronaldinio	106	254	56,8	16,1	11,7	4,8	KWS
Rosaleen	106	289	46,1	16,7	12,0	3,5	ADVANTA
Volos	106	282	54,1	15,2	11,1	4,4	FITÓ
6130C	115	270	52,8	17,2	12,1	3,6	LIDEA
Agram	115	292	56,6	14,9	10,5	4,1	BC
B 2218 B	115	255	67,6	15,6	11,3	4,4	PROCASE Select
Filmeno	115	297	63,6	18,9	13,6	4,8	ROCALBA
Kalabre	115	303	51,0	20,2	14,7	4,3	HIGH CYCLE
KWS Shako	115	298	57,6	19,5	14,0	4,1	KWS
LID 5330C	115	281	52,7	19,3	13,8	3,5	LIDEA
LID 2888C	115	278	56,3	14,5	10,2	3,8	LIDEA
Mas 400 D	115	287	54,6	15,4	11,0	4,1	MAS Seeds
Mas 431.B	115	275	58,0	18,0	12,5	4,3	MAS Seeds
Osiko	115	270	55,4	19,0	13,6	3,8	HIGH CYCLE
RGT Cedexx	115	277	58,4	17,3	12,5	4,7	RAGT
SY Artos	115	290	56,6	17,9	12,7	3,9	SYNGENTA
SY Fabio	115	290	56,3	17,6	12,3	3,9	SYNGENTA
SY Torino	115	276	58,2	17,3	12,2	3,6	SYNGENTA
Talabor	115	272	55,3	16,5	12,1	4,1	FITÓ
Traduxio	115	267	51,3	17,8	12,7	3,3	HIGH CYCLE
BC 323	124	274	62,5	19,3	13,9	4,4	BC
LG 31.459	124	299	58,6	19,9	14,5	4,1	LG
Oxandro	124	274	60,6	20,4	14,9	4,2	RAGT
Springstone	124	269	56,8	18,9	13,5	3,6	CS PRO
SY Stacio	124	285	63,1	19,9	14,4	3,9	SYNGENTA

PIONEER
MADE TO GROW™
El poder de la
genética
PIONEER
MADE TO GROW™
P1049
FAO 600 | CRM 110
LumiGEN
Tratamientos de Semillas
PIONEER
MADE TO GROW™
P0937
FAO 500/600 | CRM 109
LumiGEN
Tratamientos de Semillas
PIONEER
MADE TO GROW™
P0260
FAO 400 | CRM 102
LumiGEN
Tratamientos de Semillas
PIONEER
MADE TO GROW™
P9610
FAO 300 | CRM 96
LumiGEN
Tratamientos de Semillas
XESGA
CORTEVA
agriscience
Visítenos en: corteva.es I @cortevaES
®,™, SM Son marcas comerciales o de servicio de Corteva Agriscience y de sus compañías filiales. ©2025 Corteva.

Silleda (Pontevedra)

VARIEDADE	DÍAS S-C (días)	ALT (cm)	ESPIGA (%)	RMS (t/ha)	RMOD (t/ha)	PB (%)	COMERCIAL
Atlantico	100	313	45,3	21,7	15,4	6,3	ROCALBA
Codiese	100	320	41,7	23,7	16,7	5,9	WAM
Filmeno	100	322	40,5	22,7	16,0	5,8	ROCALBA
Kidemos	100	303	45,9	21,1	14,3	6,5	KWS
KWS Shako	100	308	38,1	24,7	17,5	5,3	KWS
LG 31.331	100	292	34,0	19,8	14,3	4,8	LG
Mas 282 K	100	289	54,8	21,7	16,0	6,5	MAS Seeds
RGT Cedexx	100	288	41,0	22,0	15,1	6,3	RAGT
Ronaldinio	100	277	49,2	19,8	14,0	6,7	KWS
Rosaleen	100	329	39,4	24,0	16,9	5,9	ADVANTA
Volos	100	293	42,5	19,9	13,5	6,8	FITÓ
B 2218 B	111	295	48,2	26,7	19,9	6,6	PROCASE Select
BRV 2631B	111	303	50,5	26,0	19,3	6,9	PROCASE
LG 31.459	111	305	46,6	20,1	15,1	6,2	LG
LID 2888C	111	291	50,4	21,8	16,3	5,7	LIDEA
Mas 400 D	111	266	44,1	22,4	16,4	5,9	MAS Seeds
SY Artos	111	282	50,1	21,5	15,8	6,6	SYNGENTA
SY Torino	111	285	49,5	22,7	16,7	6,1	SYNGENTA
Camarino	123	317	58,6	24,1	17,1	7,4	WAM
Osiko	123	300	52,8	26,4	18,8	6,3	HIGH CYCLE
Traduxio	123	305	53,8	25,3	18,1	6,6	HIGH CYCLE
6130C	129	295	56,1	26,6	18,8	6,8	LIDEA
Agram	129	299	54,8	22,7	15,8	6,7	BC
BC 323	129	288	61,9	24,0	16,6	6,9	BC
BRV 2604 D	129	300	61,7	23,3	16,3	7,5	PROCASE
Kalabre	129	268	37,2	18,4	13,0	6,2	HIGH CYCLE
LID 5330C	129	276	56,6	22,7	15,9	6,8	LIDEA
Mas 431.B	129	313	59,2	23,6	16,3	6,9	MAS Seeds
Oxxandro	129	287	62,8	25,7	18,7	6,9	RAGT
Springstone	129	283	57,8	25,4	18,1	6,4	CS PRO
SY Fabio	129	307	58,5	24,3	16,8	6,6	SYNGENTA
SY Stacio	129	296	63,2	23,4	16,7	6,9	SYNGENTA
Talabor	129	291	57,8	23,4	17,1	6,8	FITÓ

REDE DE ENSAIOS EN COLABORACIÓN

- Departamento de Investigación e Transferencia (Agacal)
- Centro de Investigacións Agrarias de Mabegondo (Agacal)
- Servizo de Sanidade e Produción Vexetal

AGRADECEMENTOS

Agradecemos a súa dedicación e apoio aos propietarios das parcelas nas que se levan a cabo os ensaios, e aos técnicos a axuda e contribución no desenvolvemento deste traballo (persoal do Centro de Formación e Experimentación Agroforestal Pedro Murias de Ribadeo, do Servizo de Explotacións Agrarias de Lugo e do Departamento de Investigación e Transferencia da Agacal de Santiago). ■

Variedades de MAÍZ recomendadas en GALICIA

Sciello
500 | 400
ciclo 450
Doble aptitud

Foxway
400 | 300
ciclo 380
Doble aptitud

Illustrado
400 | 300
ciclo 350
Grano

Pompeo
300 | 200
ciclo 300
Doble aptitud

Filmeno
300 | 200
ciclo 290
Doble aptitud

Conbrio
300 | 200
ciclo 280
Doble aptitud

www.rocalba.es